

Ачыкъ дарс

Дарсны темасы: сыпатишликни такрарлав.

Мурады: сыпатишликлени гъакъында англавланы беклешидирив, охувчуланы тил байлыгъын оьсдюрюв, анна тилин сююв ругьда тарбиялав.

Къураллар: ноутбук, проектор.

Дарсны юрюшю.

I.Къурум мюгълет.

II.Муалимни сёзю.

Дарсны мурадын англата. Сыпатишликни такрарлав. Такрарлав сораулар булан таныш этив.

- 1) Сыпатишлик деп негер айтыла.
- 2) Сыпатишликлер нечик тюрленме бола.

(заманлагъа, бетлеге, гелишлеге).

1.Сёзлюк иш (слайд 1).

Берилген атлыкълагъа сыпатишликлер къош.

Машин (юрюйген), агъач(гесилген), шанжал (сынган), чана(сыргъалайган), элек(элейген), тюбек (атылаган), будай (орулган), жибин (учган), сагъат (ишлейген), къалам (язаган).

2. Эки сыпатишликни сёзлюкдеги заманлагъа гёре тюрлендирмек.

Ишлейген сагъат орнулаган будай

Ишлеген сагъат орулган будай

Ишлежек сагъат орулажакъ будай. Тергев (слайд 2).

**3. Берилген суратлагъа къарап, дёрт яш сёзлер (сыпатишликлер) ойлаша.
(слайд 3).**

Экев доскада –экев партада ишлей.

4. Къалгъанлар булай иш эте (слайд 4).

Сыпатишлик + атлыкъ (не нечик тавуш эте)

Къакъыллайгъан (тавукъ), вакъыллайгъан (бакъа), бакъыллайгъан (бабиш),
кишнейген(ат), сысыллайгъан(йылан), жырылгъан(жымчыкъ),
гъавуллайгъан(ит), мавуллайгъан(мишик), вазыллайгъан(жибин),
гюрюллейген (гюргюр).

**5. Берилген эки сыпатишликни гелишлеге гёре тюрлендирмек
(чайнайгъанлар, кюлейгенлер).**

Тергев (слайд 5).

Б.г чайнайгъанлар кюлейгенлер

Ес.г. чайнайгъанланы кюлейгенлени

Б.г. чайнайгъанлагъа кюлейгенлеге

Т.г. чайнайгъанланы кюлейгенлени

Е.г. чайнайгъанларда кюлейгенлерде

Ч.г. чайнайгъанлардан кюлейгенлерден

6. Тюддеги сёзлеге кюрчюленип хабар тизигиз (слайд 6)

Къотан, къой, ишлей, къозу, багъа, сакълайгъан итлер.

**7. Экрандагы ишликлерде сыпатишликлер ва сёз тагъымлар этмек
(слайд 7).**

Ор, тол, оьс, бас, кёкюре, дёгере, чыкь, йырла, оху, гел.

Тергев (слайд 8).

Орулажакь будайлар, толгъан кел, оьсген тарлав, басылгъан бупут, кёкюрейген кёк, дёгерейген кирпи, чыгъагъан гюн, йырланажакь йыр, охулажакь китап, гележек кьонакълар.

8. Айтывланы язып, маънасын англатмакь, сёз тагъымлар этип, сыпатишликлени айтмакь (слайд 9).

Уялгъан гишини юреги къара болмас.

Болгъан ишге болат бол.

Оьлген сыйырны сютю майлы болур.

9. Гъали шу шиъруну гёнгюнден айтмакь, ишликлерден сыпатишликлер этмек (сёз тагъым). (слайд 10)

Яхшы яш китапларын

Бир заманда тас этмей.

Жылтына кагъыз тутуп

Аяп сакълай нас этмей.

Тергев эмейген яш

Сакълайгъан яш.

10. Берилген атлыкълагъа сыпатишликлер кьош (не нечик иш эте). (слайд 11)

Хурт (сюйкелеген), йылан (сюйкелеген), балыкь (юзеген), сюйрюжибин (учагъан), ченгерки (атылагъан), тюлкю (чабагъан), кьой (ойнакълайгъан), кьоян (къачагъан), эчки (оьрленеген).

11. Берилген сыпатишликlege атлыкълар къош (Слайд 12)

- 1)Тырнайгъан, яланагъан, мавуллайгъан, атылагъан, тутагъан (мишик)
- 2)Оькюреген, чабагъан, сюзеген, таптайгъан, (обгюз, бугъа)
- 3)гюйшейген, ялайгъан, якълайгъан, ичиреген (сыйыр)
- 4) сакълайгъан, юхламайгъан, хабагъан, тутагъан, гъаплайгъан (ит).

12. Оюн «Ким кёп сёз язар» Солдан онга ва онгдан солгъа бир йимик охулагъан сёзлер.

III. Къыматлав.

IV. Рефлексия (слад 13). Рефлексия.Экранда язылып чыгъа (яшлар бирисин айыра)

- 1.Дарс къужурлу эди, оюмну теренлешдирдим, билимим артдырдым.
- 2.Дарс якъывлу эди, гъакълашмадым, пайдалы маълуматлар алмадым, билимиме къошум этмедим.

V. Уьйге иш. Сыпатишликлени такрарлав. «Мени яшавумда болгъан иш» деген темагъа сочинение язмакъ.